

ZROBIŁO SIĘ, CZYLI KTO
JEST WINNY? UTRWALENIE
WYRAZÓW Z „Ż”

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Zrobiło się, czyli kto jest winny? Utrwalenie wyrazów z „ż”.

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, że wszyscy popełniamy błędy i w nich należy widzieć szansę na poprawę,
- wdrażanie uczniów do właściwej oceny sytuacji i radzenia sobie w obliczu zagrożenia,
- ukazanie, na czym polega odwaga cywilna i poznanie sposobów na naprawę błędu,
- utrwalenie wyrazów z „ż”,
- doskonalenie pamięci i bogacenie języka.

Cele operacyjne – uczeń:

- przedstawi fabułę w formie teatrzyku kukielkowego, właściwie oceni przyczynę zaistniałych zdarzeń, zaproponuje pouczenie dla Grażyny, przedstawi argumenty, podejmie się współpracy w zakresie tworzenia dobrych rad, skojarzy zapis wyrazów z działaniami Żarusia, przeczyta tekst ze zrozumieniem, napisze dyktando, dokona samokontroli i oceny koleżeńskiej, opanuje emocje, znajdzie sposób na zapamiętanie zestawu słownictwa.

Metody:

wizualizacja, małe formy teatralne – teatrzyk kukielkowy, twórcze myślenie – dywanik pomysłów, dyskusja, dyktando z komentowaniem.

Formy pracy:

zbiorowa, w parach, grupowa i indywidualna.

Środki dydaktyczne:

maskotka Żarusia, rekwizyty do teatrzyku, dekoracje, sylwety, paski papieru.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – odnalezienie przyczyny błędu i wskazanie winowajcy, przyznanie się do winy i szukanie sposobu jej odkupienia, poprawny zapis utrwalanych wyrazów z „ż”, samokontrola.
2. **Żaruś z Literkowa opowiada o Grażynie, która miała pewien problem.** Nauczyciel przygotowuje parawanik, sylwety, rekwizyty i dekoracje. Sam opowiada fabułę, a dzieci włącza do spontanicznej gry aktorskiej. Podczas przedstawienia wieszka wyrazy z „ż”. Opowiada: „Tego dnia jak zwykle miałem dyżur na wieży.

Rozglądałem się uważnie na wszystkie strony świata. Nagle zauważyłem dym ulatniający się z okna w wieżowcu. Pomyślałem sobie: »To mieszkanie małżeństwa: Grażynki i Błażeja. Znam ich. Błażej też pracuje w Straży Pożarnej. Co mogło się stać?«. (*Przenosimy się do mieszkania w wieżowcu*). Kiedy Błażej odpoczywał po pracy, Grażyna prasowała żelazkiem żakiet. Nagle ktoś zapukał. To Bożenka, koleżanka Grażynki. Chciała pożyczyć sól. A koleżanki, jak to koleżanki, zajęły się rozmową. Nagle Bożena zapytała: »Grażynko, czy Błażej coś smaży?«. Grażynka złapała się za głowę i krzyknęła »O nie! Pali się żakiet! Mój żakiet! Ratunku! Błażeju, ratuj mój żakiet!«. Niemal w tym samym czasie znalazłem się w garażu, wsiadłem do ciężarówki i jak zwykle na sygnale wyjeżdżam na ulicę. Pędzę, rozchlapując kałuże, ale nikt się nie obraża, bo wszyscy wiedzą, że jadę ratować czyjeś życie. Odważnie wjeżdżam z wężem na ostatnie piętro wieżowca i szybko gaszę pożar. Błażej zdążył już odłączyć żelazko i wyprowadzić żonę, a także jej koleżankę. Zachował się jak prawdziwy strażak. Dzięki jego współpracy moja akcja skończyła się sukcesem. W uszach jeszcze dźwięczą mi słowa Grażyny: »Wszystkiemu winne było żelazko«. Co o tym myślicie?».

3. **Próba odniesienia się do pytania Żarusia.** Spontaniczne wypowiedzi uczniów. Dzielenie się wrażeniami, podawanie przykładów popartych doświadczeniem. Nauczyciel podsyca aktywność uczniów i prosi o przykłady reakcji podobnych do zachowania Grażyny.
4. **Praca w zespółach.** Przygotowanie pouczenia dla Grażyny, popartego argumentami z propozycją naprawy błędu.
5. **Ocena zachowania bohaterów.** Uczniowie w pracy zespołowej przyporządkowują bohaterom cechy: lekkomyślny, bohaterski, szybki, rozmowny, nieuważny, ostrożny, czujny, skuteczny, tchórzliwy, egoistyczny itp. Podczas przedstawiania rozwiązań argumentują wybory.
6. **Odwołanie się do głównego pytania:** „Czy to jest możliwe, by coś zrobiło się samo?”. Przeprowadzenie dyskusji na ten temat.
7. **Wykonanie listy dobrych rad dla popełniających błędy.** Praca w parach: napisanie wskazówki na pasku papieru. Odczytanie i omówienie.
8. **Przeanalizowanie zdarzeń z historyjki Żarusia.** Powiązanie słownictwa z głównym bohaterem.
9. **Wykonanie rysunku obrazującego fabułę** i wpisanie na nim wyrazów z „ż” znajdujących się na tablicy. Praca w parach.
10. **Napisanie dyktanda z komentowaniem.** Samokontrola. Ocena koleżeńska. Uczniowie dokonują motywujących wpisów pod pracami kolegów. Biorą pod uwagę ich możliwości. Nauczyciel zauważa **przyrost kompetencji uczniów**.
11. **Podsumowanie zajęć. Ponowne przedstawienie zdarzeń przez zabawę w teatr.** Stworzenie nowej wersji przez zmianę postępowania Grażyny.

Komentarz metodyczny

Uczniowie ze SPE powiążą słownictwo z bohaterem i zdarzeniami. Sprawią, że ożyją w ich wyobraźni. I tak: „wąż będzie wylewał strugi wody na zakiet Grażyny” itp.